

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Camilli De Lellis Fvndatoris Religionis Clericorum Regvlarivm Infirmis Ministrantivm

Cicatelli, Sanzio

Antverpiæ

Cap. VIII. Contagio Nolana, in quâ Sacerdotes quinque è nostris, contractâ
in seruitio infectorum pestilentiâ, mortem oppetierunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37267

asseclis donata sunt, ad comparandam illic & fundandam domum, duo millia ducatorum & quingenti. Missi etiam sunt sub idem tempus in Hispaniam & Franciam, Pater Cæsar Boninus Madritum, & Pater Nicolaus Clemens Tolosam. Qui tamen certis de causis, quòd istæ duæ fundationes eo tempore minùs necessariæ, minùsque Ordini vtilis iudicaretur, reuocati sunt. Consilium enim fuit, bona priùs fundamenta Religionis in Italia, vbi ipsa nata est, iacere; deinde verò & in alias Provincias trans-montanas eam deriuare ac dilatare.

CAPVT VIII.

Contagio Nolana, in qua Sacerdotes quinque è nostris, contractâ in seruitio infectorum pestilentia, mortem oppetierunt.

CVM digni habitus non fuissent nostri ardentem suam charitatem aduersus peste infectos in Taurinensi prouincia exhibere, dignata est eos diuina Maiestas, alibi aliàs consolari: in illa scilicet Nolana contagione, quæ paullò post, hoc est, anno millesimo

M 3 sexcen-

182 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
sexcentesimo, mense Augusto, incurrit. In
qua ciuitate propter multas aquas in eius
ambitu corruptas, tantæ hominum ex infe-
ctione morientium strages erant, vt vix vlli
supereffent viui. Sed quod maioris erat mo-
menti, ij quos ea lues attigerat (propter Sa-
cerdotum & aliorum eius vrbs Religiofo-
rum penuriam, qui vel mortui erant, vel in-
firmi, vel aliò digressi) absque sanctissimo-
rum Sacramentorum participatione inter-
ibant. Illuc igitur, rogatu Proregis Neapoli-
tani, septem Sacerdotes è nostris missi sunt,
qui omnes in id discrimen, vti vltro se obtu-
lerant, ita voluntarij & lubentes se contu-
runt. Quò cum peruenissent, visum est illi-
cor suum primo aspectu velut glacie quadam
constringi, dum eam ciuitatem viderent ci-
uibus vacuam, atque ab omnibus propè ha-
bitatoribus desertam ac desolatam. Vera
enim ipsis, ac minimè ficta effigies illius an-
tiquæ Ierosolymæ tam amarè ab Ieremia
Propheta defletæ ac deploratæ cerni vide-
batur: cum passim, & in omnibus propè
locis portæ & fenestræ essent clausæ, vicini
solitudinem versi, templa minimè frequen-
tata, campanæ mutæ: aut si qua fortassis
audiretur, ea solummodò pro mortuis, &
mæsto ac lugubri sono resonabat. Denique
isti pauci, qui restabant, eam vrbs habi-
tantes,

tantes, ij ferè luteo & tali colore erant, vt mortuis similiores essent quàm viuis. Quare actutum cœperunt nostri ad eorum curre-
 resuppetias, excipere Confessiones, exhibere Viaticum, Oleo extremo inungere, animas Deo commendare, atque etiam (quòd alij ministri ad hoc opus deessent) sepulturæ tradere. Quorum etiam ministrorum inopia, sæpè coacti fuerunt nostri sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum soli ad moribundos deferre, sine lumine, sine campanula, sine umbraculo, sine vlllo siue Clericorum, siue aliarum personarû (vt inter Christianos fieri solitum est) comitatu. Vnde ad maiorem, & quantamcumque possent in eo rerû statu reuerentiam, cum venerabile illud Mysterium deportarent, deportabat etiam vnusquisque maioris umbraculi loco paruam umbellam. Similiter in vsum extremæ Vnctionis vas Olei sancti collo alligatum gestabant. Nec infrequenter accidebat, vt Pater aliquam infirmi domum ingressus, ipse solus absque alio ministro Confessionem audiret, sacram Hostiam offerret, supremo Vnguento lineret, ad extinctum denique efferendum, & in publico collocandum, vt à transeuntibus vespillonibus ad sepulturam asportaretur, adiuuaret. Idem nostri sanis faciebant Sacra, recens natis non paucis Baptismum conferebant,

184 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
bant, concubinos legitimo matrimonio copulabant, qui eodem in lecto pariter ad mortem vergebant. Multi inuenti sunt non solum quatruiduo ante mortem, sed etiam octo ipsis diebus, qui in suis adhuc iacebant stratis, in quibus & alij erant infirmi, qui tamen ipsi propter intolerabilem istorum cadauerum foetore à morte minimùm aberant. At licet Nolæ nec tyranni nec persecutores amplius essent nominis Christiani, quemadmodum priscis temporibus: tamen ipsis eueniebat, vt mortui viuos enecarent, propterea quòd deessent qui mortuos sepelirent. Hac & alia eiusmodi opera pietatis exercebant nostri quotidie, tam noctu quàm interdum, per æstuosissimos mensis Augusti calores domos singulas obeuntes, perquirendis infirmis, quibus & cibaria & alia virium corporis subsidia deferebant. Camillus porrò hac tanta mortalium strage intellecta, tametsi nuperime Genuâ Neapolim cum suis Consultoribus aduenisset maris agitatione multum debilitatus, tamen solita charitate accensus, in eorum numero esse voluit, qui illam gloriosæ mortis inibant prouinciam, sumptisque secum Curtio, & vno alio è suis Consultoribus, in viam se dedit, nihil curans neque Medicorum consilia, neque Superioris domus, neque multorum aliorum ab eo itinere de-

hor-

hortantium, & conscientiaë scrupulum, velut ad certissimam mortem proficiscenti, iniicientium: sed omnino proficisci voluit, vt vel aliquid saltem solatij laborantibus ibi Patribus adferret, atque currentes, vt dicitur, incitaret. Nolum autem cum peruenisset, dici non potest quantum animo dolorem è conspectu tantæ miseræ hauserit: præsertim cum oculis conspexit vnum quempiam coram se ex nimio languore, quòd consistere in pedes amplius nõ posset, humi corruentem. Nolæ Gubernator quemdam compingi iusserat in carcerem, quòd is aliquibus nostrorum in nonnullis mortuis tumulandis præstare opem recusasset: Camillus tantis apud eundem Gubernatorem precibus egit, vt tandem liberauerit. Quamuis porrò tam luctuosa calamitas grauissimum eius cordi dolorem infligeret, non minimum tamen è contrario hauriebat voluptatis, cum cerne- ret quàm alacres sui Religiosi in his laboribus atque periculis existerent, licet cuncti seferamquam morti adiudicatos intelligerent: quemadmodum non ita multò post eorum plerisque euenit. Nam & multis laboribus oppressi, & fœtoris grauitate obtusi, & aëris pestilentia contaminati, in magnam omnes infirmitatem deciderunt. Vnde Neapolim deportari iussi, intra paucos dies quinque ex

186 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
iis ad meliorem vitam transiere, quorum hæc
sunt nomina : Thomas Troua Pedemonta-
nus, Marcus Marci Bononiensis, Cæsar Vi-
cus è Fano Fortunæ oriundus, Matthæus
Laurinus, & Franciscus Vitellinus, Neapoli-
tani. Qui omnes tanta cum patientia & ani-
mi fortitudine mortem oppetierunt, vt ad
eam libentes oppetendam inuicem alij alios
hortarentur, rati scilicet, illud felicissimum
esse mortis genus, quod pro animarum salu-
te obeatur. Ita libenter, & cum voluptate
obiit P. Cæsar Vicus, qui extremo perunctus
Oleo, vclut iam aliquem cælestis gloriæ gu-
stum percepisset, aggressus est voce suauissi-
ma (vt erat ipse optimus Musicus) decanta-
re *alleluia, alleluia*. Ad quem è morbo de-
cumbentem sæpiùs iussit Camillus consolati-
onis gratiâ clauicymbalum deportari, quo
ad lectum admoto ludens infirmus, & diui-
nas laudes instar canori cuiusdam oloris de-
cantans ad Dominum euolauit. Volebat et-
iam Camillus his omnibus tempore infirmi-
tatis vicem Curatoris ipse præstare mini-
strandis cibariis, agendis vigiliis, legendis
commendationibus, claudendis denique il-
lorum vnicuique sua ipsius manu oculis.
Clemens VIII. Pontifex præcellentis eorum
charitatis, atque ministerij per Cardinalem
Baronium certior factus, ab vsque Roma
suam

suam illis benedictionem misit, plenissimamque indulgentiam in forma sanctissimi Iubilei (quod tum Romæ anno sancto celebrabatur) concessit. Sepulti sunt omnes in templo nostro sanctæ Mariæ à Porta Cæli: quorum animas tamquam fortium Christi athletarum, & veterum suæ Crucis Equitum, nunc in cælesti gloria regnare confidimus.

CAPVT IX.

Qua potestate atque auctoritate Camillum donauerit Nolæ Episcopus.

VM ista Nolæ sæuiret contagio, erat eius vrbis Episcopus Romæ, qui cum ob corporis, vt arbitror, infirmitatem, aut ob tempora profectionibus incommoda, ciuibus suis adesse non posset, intellecta insigni nostrorum erga infirmos suæ ciuitatis charitate, litteris, quas à Camillo acceperat, respondit in hanc formam:

Reuerendissime Pater, & Domine mi plurimum obseruande, non potui absque abundantia lacrymarum Reuerendissimæ Paternitatis tuæ litteras perlegere, in quibus ad me scribis afflictionem atque miseriam Nolæ ciuitatis meæ, atque eius territorij; quæ me adeò afflixerunt, affligunt.